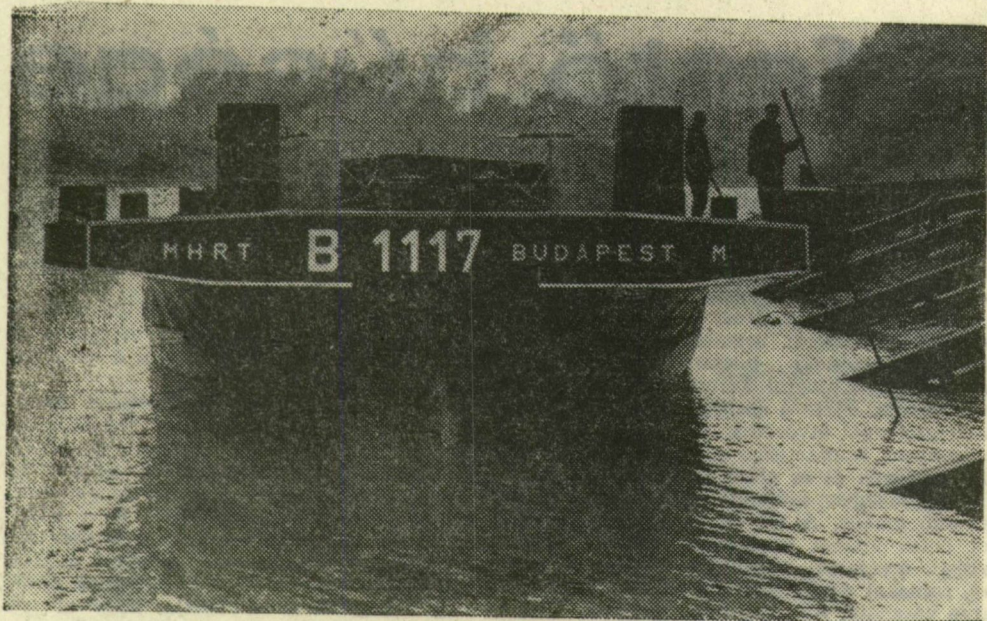

Somogyi Károlyné felvétele

Uszály volt, bárka lett

Neve: B 1117. Uszály volt, metamorfózison esett át az elmúlt két hónapban, a MAHART tápéi hajójavító üzemében, s lett belőle bárka. Eddig vonták a motorosok maguk után, ezután tolják majd maguk előtt, lévén: felszerelték úgynevezett orrtoló résszel is, ami munkaerő-megtakarítás-hoz vezet. Az ezertonnás bárkává vált uszályt tegnap délután bocsátották vízre Tápén.

A munkaverseny hétköznapijai

„Ólomország” dolgozói

Azon a munkagyűlésen, melyen elhatározták, hogy csatlakoznak a kongresszusi és felszabadulási munkaversenyhez, mondták el a Szegedi Nyomda dolgozói: „Véleményünk szerint legfontosabb teendők a takarékoskodás az importból származó anyagokkal; reális lehetőséget látunk arra is, hogy kevesebb energiát használjunk fel. Miután a Műszaki Könyvkiadóval szocialista szerződést kötöttünk, vállaljuk, hogy hét fontos művet — a könyvnapokhoz méltó minőségben — a tervezettnél korábban jelentetünk meg.”

A gépterem üzemvezetőjének szobájába beszívárogtatja a zaj. A Comet nevű gépezet csattogása feleslegesen két Heidelbergerrel. Szépen s olyan pontosan, hogy már-már zenének hallik.

„Gutenberg büszke volna, kihúzná magát, ha körülnézhetne itt” — gondolom.

Surányi Tibor sok itt töltött évében megszokhatta már azt a „csodát”, amit a könyv születésének nevezünk; ő az adatokat sorolja:

— Harminc-negyven könyvet, folyóiratot, kiadványt készítettünk havonta. A másik teremben levő gép éppen Füst Milán könyvének oldalait nyomja. Itt a Kincskereső legújabb száma készül, s a DÉLEP egy reprezentatív színes kiadványa.

— A könyvesboltban nemcsak ipar, művészet is...

— Nincs szégyenkeznivalónk az itt készült könyvek miatt. Állják a versenyt. Matematikai kiadványok is készülnek nálunk, azok „híresek”.

— Mi a legfontosabb?

— Két dolog. A minőség, ez az első és mindenek feletti; aztán az, hogy tartsuk a határidőket... Előfordul néha, hogy amikor a kész könyv levonatát elküldik a szerzőnek, annyit javít a szövegen, hogy mire a javításokat, betoldásokat újra szedik, új szedéstűkröket készítenek... Szóval, mintha előlről kezdenénk...

— És a minőség?

— Döntően az attól függ, hogy milyen papírt kapunk.

— Döntően ettől, mi más-tól még?

— A szakemberektől. Ugyanaz a forma, ugyanaz a gép. A gyakorlottabb, tehetségesebb nyomdász többet hoz ki belőle.

Kelemen István gépmester

kereken harminc esztendeje dolgozik itt.

— Ha jól számolom, három-négyezer könyv került ki a kezem alól az elmúlt harminc évben, valamennyire büszke vagyok.

— A mostani munkaversenyben mit vállaltok?

— Hogy még jobban dolgozzunk, egyszerűen „csak” ennyit. Bár, ha belegondolunk, ez nem is olyan egyszerű. Baj lehet a festékezéssel, azzal, hogy a papír egyik oldala nem úgy reagál a nyomásra, mint a másik, és még sok mással, de ezeket el sem sorolom, mert túlságosan szakmai ügyek, alig érthetőek másoknak. Annyi azonban tény, tudjuk: a papír és a festék is drága alapanyag, takarékoskodunk velük.

Útban a laposztályra (így nevezik a két napilap, a Dél-magyarországi és a Csongrád megyei Hírlap, valamint tizenhét üzemű lap készül itt) egy vitrinre leszek figyelmes. A különféle szépségversenyeken díjazott könyvek sorakoznak benne. Azt mondják a nyomdában, szigorodnak — nem férnek már régóta ide a szép könyvek valamennyien.

Priskin Sándor, a laprészt vezető művezetője logaritmál számol. Először azt számítja ki, hogy a két napilaphoz naponta hét tekercs papírt használnak föl, ha kiterítésként, negyvenöt kilométeres volna a papírcsík.

A Fogyasztási Szövetkezetek Országos Tanácsa elnöke kedden dr. Szlameniczky István elnökletével ülést tartott. A testület elemezte és értékelte az ÁFÉSZ-ek építőipari munkáját, meghatározta a továbbfejlesztésükkel összefüggő feladatokat.

A szövetkezetek mintegy 30 ezer kiskereskedelmi, vendéglátóipari, ipari

— Mennyi ez?

— Négy tonna naponta.

— Nehéz elképzelni — mondom.

— Valóban — bólint — Erzékelni inkább erőszájtéseinket lehet, méghozzá naponta, és minden olvasónak. Csatlakoztunk ahhoz a versenyhez, aminek célja, hogy szebb napilapok készüljenek. Igaz, hogy mi — egyelőre csak, mert talán nem is oly soká, új környezetbe költözünk, s modernebb eljárással készítjük a lapokat — nehéz helyzetben vagyunk. A rotációs gépünk, ha nőnemű lenne, elérte volna már a nyugdíjkorhatárt...

— De?

— Én férfinak tartom — mondja mosolyogva Priskin Sándor —, még állja a sarat!

Mindez délelőtti történik. Gulyás Jenőhöz igyekszem az öreg nyomda labirintusrendszerében. Gulyás Jenő fiatalember, de példázza a múltat és a jövőt.

— Először betűöntő voltam — mondja —, aztán gépmester.

— És most?

— Az öfzetüzemben dolgozom. Ez a jövő.

— Miért?

— Mit válaszoljak? A vállalatnak is ez a jövője, nekem is.

Este megjönnek a laposztályra a „profik”. A napilapok gépszerei, akik egy műszak alatt több tízezerszer tudják leütni, szinte hibátlanul a sorszedő gép (az írógépnél hatszorta attekint-hetlenebb) billentyűsorát. S Gajdacs Sándor vezényletével a metódorok, amit a szerkesztőségünkben megterveztünk, ölomba teszik át; megszületik az újság.

Petri Ferenc

A jogsegélyszolgálat — érdekvédelem

Az ÉDOSZ tapasztalatai szegedi üzemekben

A magyar szakszervezetek mindig is elsőrendű feladatuknak tartották tagjaik, a dolgozó emberek érdekeinek védelmét. Az érdekvédelem persze igen sokoldalú, mivel az is annak számít, ha jobb és eredményesebb munkateljesítményekre ösztönzik a dolgozókat, hiszen az élet-színvonal növelésének legbiztosabb lehetősége csak a termelésből, az anyagi javak gyarapodásából terem-tődik meg. Ezentúl természetesen vannak jogi szabályozásokon, törvényeken és rendeleteken nyugvó érdekvédelmi feladatok is. De a „jogi mezőkön” nem mindenki járatos, s olykor ideje sincs arra, hogy jogos érdekeit keresse, védje. Ebben nyújt hathatós segítséget — különösen az utóbbi évek óta — a szakszervezet is, mert bevezette a vállalati jogsegélyszolgálatot.

2.

A szakszervezeti testületek tisztségviselői rendszeresen figyelemmel kísérik a szolgálat munkáját, mind a négy üzemben félevenként beszámoltatják a jogsegélyszolgálat vezetőit tevékenységükről. Ezen túlmenően a szálamigyárban például havonta írásos jelentést is készítenek a szakszervezeti bizottságnak. Más vállalatoknál évente egyszer az igazgatói tanácsülés is napirendjére tűzi a jogsegélyszolgálat munkáját. Az igaz, hogy képviselőket a jogászok csak a szakszervezeti testületek hozzájárulásával vállalatnak, sőt a bonyolultabb ügyekben konzultálnak a szakszervezeti vezetőkkel. Az ÉDOSZ megyei bizottságának tagjai megállapították, hogy mind a négy vállalatnál megfelelő az együttműködés a szakszervezeti testületek és a jogsegélyszolgálat között.

1.

A SZOT — a pártnak a munkásszolgálat helyzetéről, s annak javításáról szóló határozatának szellemében — az illetékes minisztériumokkal karöltve elhatározta, hogy a dolgozói jogok érvényesítésének elősegítése és az ügyek intézése megkönnyítése érdekében a vállalatoknál is intézményesen bevezetik a jogsegélyszolgálatot. A szegedi vállalatoknál is eleget tettek a rendelkezésnek, s a nagyobb üzemekben önálló jogsegélyszolgálatot hoztak létre. Ennek immár három-négy esztendeje. Vannak tehát tanácsadatok. Erdemes volt-e, s ha igen, milyen mértékben nyújtanak segítséget a vállalati dolgozóknak ügyesbajos jogi kérdéseikben?

A szakszervezeti testületek figyelemmel kísérik a jogsegélyszolgálatok munkáját, és rendszeresen áttekintik tapasztalataikat. Ezt teszik az élelmiszeriparban is, s az ÉDOSZ megyei bizottsága tegnap, kedden vizsgálta meg, miként dolgoznak négy szegedi nagyüzemben a szakszervezeti érdekvédelmi szervek, a jogsegélyszolgálatok.

Ma már közzismert a jogsegélyszolgálat célja, amelyből világosan kitűnik, ha csupán azt tekintjük legfontosabbnak, hogy a dolgozók érdekeinek jogi védelmét biztosítja, jogi tájékoztatást ad, szükséges mértékben segítséget nyújt és képviselőket biztosít. Rendetetése az is, hogy a vállalatok dolgozói a munkahelyen belüli vitákban, a különböző állami szervek előtti ügyekben, eljárásokban és perekben szakszervezeti jogsegélyt kapjanak. A szálamigyárban már 1975-ben, a konzervgyárban, a paprikafeldolgozóban és a gabonaforgalmazóban 1976-ban kezdte működését a jogsegélyszolgálat. Amint más üzemekben, az élelmiszeripari vállalatoknál is többnyire nyugdíjas ügyvédek, jogtanácsosok bízták meg a bizottságok vezetésével. Mivel mind a négy vállalatnak több helyen van üzem,

ezért az ott dolgozók részére is rendszeresen tartanak fogadóórát. A szálamigyárban, a konzervgyárban, a paprikafeldolgozóban és a gabonaforgalmazóban is általában hetenként egyszer kereshetik föl a dolgozók a jogsegélyszolgálatot.

Az ÉDOSZ megyei bizottságának tagjai megállapították, hogy további finomításokra, tennivalókra van szükség a szakszervezeti jogsegélyszolgálat munkájában is. Erdemes tovább mélyíteni a személyes kapcsolatot a szakemberek és a dolgozók között, s ebben a szakszervezeti bizalmiak is tudnak sok segítséget nyújtani. Bővíteni érdemes a jogpropagandát, különösen akkor, ha megjelenik egy-egy olyan törvény, rendelet, amely érinti és érdekli a dolgozókat.

Végezetül néhány szám- adat: az említett négy szegedi élelmiszeripari vállalatnál csupán ebben az esztendőben, október elsejéig, közel 1500 ember kereste föl a jogsegélyszolgálatot, és kért tőlük tanácsot, segítséget. Az ügyek természetesen a megosztás a következő volt: munkajogi 275, társadalombiztosítási 115, családjogi 319, államigazgatási 254, polgári jogi 448, szabálysértési 31 és büntetőjogi 29. E számokat érdemes részletesen is elemezni, valószínű sok megfigyelendő tapasztalatot lehet leszárn belőlük. Egy bizonyos, a szakszervezeti testületek, ha rendszeresen figyelemmel kísérik a vállalati jogsegélyszolgálatok munkáját, elősegítik tevékenységüket, akkor a dolgozók érdekeinek védelmében cselekednek.

G. I.

Környezet és gyermek

A GELKA megyei kirendeltsége és a megyei tanács vb egészségügyi osztálya szerződést kötött a nyáron. A szerzők vállalták, hogy társadalmi munkában száz darab, úgynevezett enuresiskészüléket gyártanak. A gyermekek nemzetközi éve alkalmából ajánlották föl segítségüket, amellyel nemcsak az egészségügynek, hanem sok kisgyermekes családnak is hasznára lehetnek. Ez a készülék ugyanis éjszaka a kritikus pillanatban hanggal jelzi, hogy nedvesedik a pelenka... A környezet és a gyermek azonnali reakciója — rendszeres használat esetén — hozzásegít a helyes szoktatáshoz. A szocialista brigádok kommunista szombatok munkája árán vásárolták meg az anyagot, a szerelést pedig társadalmi munkában végezték el. A készülékek az ország számos egészségügyi gyermekintézményébe eljutnak. Képünkön: Ottlecz János, Bermann Tibor, Szalai Róbert, Pus-kás János és Zsemberi István szereli a hasznos „masinákat”.

Korszerűsíténe az ÁFÉSZ-ek

A Fogyasztási Szövetkezetek Országos Tanácsa elnöke kedden dr. Szlameniczky István elnökletével ülést tartott. A testület elemezte és értékelte az ÁFÉSZ-ek építőipari munkáját, meghatározta a továbbfejlesztésükkel összefüggő feladatokat.

A szövetkezetek mintegy 30 ezer kiskereskedelmi, vendéglátóipari, ipari

ri termelőüzem, felvásárlóhely, raktár fenntartásáról, korszerűsítéséről, bővítéséről gondoskodnak. Az ÁFÉSZ-ek keretében jelenleg 354 házilag építőipari részleg működik, közülük 120 foglalkozik kereskedelmi létesítmények kivitelezésével, illetve felújításával. Az építőipari részlegek teljesítménye évente 10—12 százalékkal növekedik, s az öt-

dik ötéves terv első három esztendejében az összes termelési értékük 2,4 milliárd forint. Ebből a beruházások értéke csaknem egymilliárd forint volt.

A SZÖVOSZ elnöksége felhívta a figyelmet arra, hogy a jövőben kevesebb új beruházásra lesz szükség, ezért a meglévő üzlethelységeit korszerűsítése kerül fókuszba.